

Tossavainen

26.3.2020

67/10/2020

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

Asia: M 7/2020 vp

Valtioneuvoston asetus valmiuslain 95 §:n 2 momentissa säädetyn toimivaltuuden käyttöönotosta ja 96-103 §:n soveltamisesta

Asetuksessa säädetään valmiuslain (1552/2011) 3 §:n 5 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa käyttöön otettavasta työvelvollisuutta koskevasta toimivaltuudesta. Asetuksen mukaan valmiuslain 95 §:n 2 momentissa tarkoitettua terveydenhuollon henkilökunnan velvollisuutta tehdä työtä voidaan soveltaa koko valtakunnan alueella. Jos työvelvollisuutta sovelletaan, sovelletaan myös valmiuslain 96 - 103 §:ssä säädettyä.

Asetuksen liitteenä on verraten laaja asetuksen taustamuistio. Sen mukaan TE-toimisto lähettää eri rekisteritiedoista (Valvira, väestö- ja eläketurvajärjestelmät) kokoamalleen joukolle nimettyjä työvelvollisuuden piiriin alustavasti katsottuja terveydenhuollon ammattilaisia kutsun ilmoittautua työvelvolliseksi tai julkaisee yleistiedoksiantona kohderyhmälle kehotuksen ilmoittautua työvelvolliseksi. Muistiossa on niin ikään selvitetty mahdollisia työvelvollisuuden mahdollisia kohderyhmiä.

Valmiuslaki ja nyt annettava käyttöönottoasetus jättävät jossain määrin epäselväksi, missä määrin julkisen terveydenhuollon palveluksessa oleva työntekijä tai viranhaltija on työvelvollisuuden piirissä ja millä edellytyksillä hänelle voidaan antaa työmääräys tai jättää se antamatta. Kysymys on siis siitä, missä määrin julkisen terveydenhuollon sisällä voidaan tarvittaessa allokoida henkilöstöresursseja ja minkälaisin edellytyksin.

Valmiuslain 98 §:n 2 momentin mukaan, jos henkilö on julkisessa virassa tai toimessa taikka tarpeellinen sellaisen julkisen tai yksityisen laitoksen tai yrityksen palveluksessa, jonka toiminnan jatkuminen on poikkeusoloissa välttämätöntä tämän lain tarkoituksen toteuttamiseksi, häntä ei saa määrätä muuhun työhön, ellei erityinen syy sitä vaadi.

Muistion mukaan ennen työmääräyksen antamista TE-toimistolla tulisi olla tiedossa kunkin terveydenhuollon ja eri terveydenhuoltoyksiköiden työvoiman tarve ja laatu ja muut määräyksen antamiseksi tarvittavat tiedot sekä työvelvollisen mahdollisuudet vastaanottaa työ. Työmääräys annettaisiin terveydenhuollon yksikön määrittelemään tarpeeseen ja siten, että yksikkö hyväksyisi ehdotetun henkilön tehtävään sopivaksi. Terveydenhuollon tarpeiden määrittäminen ja henkilöiden sopivuuden arvioiminen terveydenhuollon toimijoille voidaan järjestää sähköisesti.

KT Kuntatyöntajat esittää, että käyttöönottoasetusta täsmennettäisiin siltä osin, että valmiuslain 98 §:n 2 momenttia täydennettäisiin asetuksella siten, että ennen työmääräyksen antamista työvelvollisen työnantajaa, jos tämä on kunta tai kuntayhtymä/sairaanhoidopiiri, tulee kuulla, jollei kuulematta jättämiselle ole erityistä syytä. Näin voitaisiin edesauttaa osaltaan, ettei eri julkisen sektorin toimijoiden välttämättömien tehtävien hoitaminen vaarannu poikkeuksellisissa olosuhteissa, mikäli asetuksen tarkoituksena olisi myös tämänlainen työvelvoitteen käyttö.

lausunto20067-työelämä- ja tasa-arvovlk.docxlausunto20067-työelämä- ja tasa-arvovlk (002)